

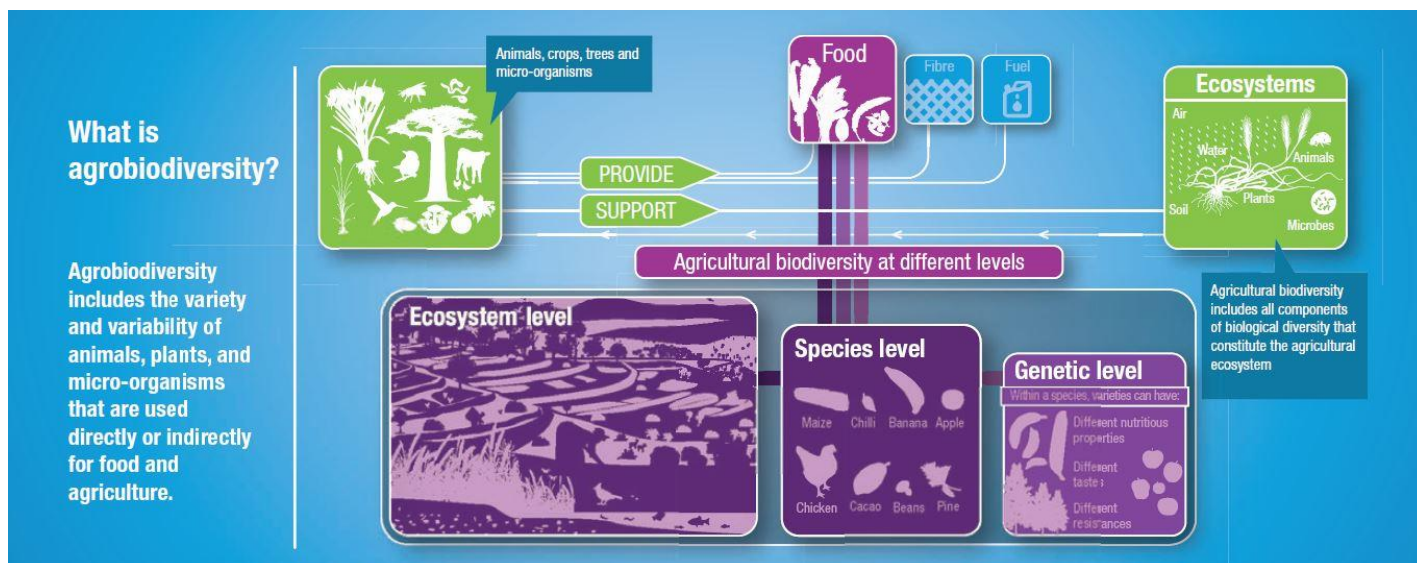
๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒

การประชุม “The Declining Ecosystem and its Impact on Global Food System” ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) และสถาบัน Center for Strategic & International Studies (CSIS) ได้จัดการประชุม The Declining Ecosystem and its Impact on Global Food System เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ สำนักงานใหญ่ CSIS กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยผู้ร่วมอภิปรายประกอบด้วยผู้แทนจากสถาบันและองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ สถาบัน Meridian Institute องค์การ FAO องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (World Wildlife Fund: WWF) องค์การ Biodiversity Ecosystem Services (IPBES) และ องค์การ Global Environment Facility (GEF)

วัตถุประสงค์การประชุม ความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity) เป็นแหล่งที่มาของอาหาร น้ำ และอากาศ ซึ่งประชากรโลกอาศัยในการดำรงชีวิต การประชุมดังกล่าวจึงจัดขึ้นเพื่อให้ความรู้และส่งเสริมความสำคัญของการนำความแตกต่างระหว่างพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ไปใช้ในการเกษตรและอาหาร เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากร และสามารถตอบสนองความต้องการของประชากรโลกที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ นาย Vimlendra Sharan ตำแหน่ง Director, Liaison Office for North America, FAO ได้กล่าวเปิดงานและชี้ให้เห็นว่า มีพันธุ์พืชกว่า ๓๐,๐๐๐ ชนิดที่สามารถปลูกและบริโภคได้ และในจำนวนดังกล่าวมีพืชประมาณ ๗,๐๐๐ ชนิดที่มนุษย์ใช้เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว โดยมีพืชหลักที่ใช้เลี้ยงประชากรโลกจำนวน ๓๐ ชนิด และมีพืชหลัก ๕ ชนิดที่ใช้เกือบร้อยละ ๖๐ ในอุตสาหกรรมพลังงานของโลก ดังนั้น การอารักขาคความปลอดภัยของความหลากหลายทางชีวภาพ (safeguarding biodiversity) จะช่วยส่งเสริมให้การผลิตอาหารมีคุณภาพและปริมาณเพิ่มขึ้น ทั้งยังช่วยรักษาดินและน้ำให้กลับมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ในขณะเดียวกัน

ภาพแสดงองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร (Agrobiodiversity)

(ที่มา: <https://www.biodiversityinternational.org/>)

ความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร Agrobiodiversity เนื่องด้วยความต้องการอาหารมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อจำนวนประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการขยายพื้นที่ทำการเกษตร การเพิ่มการใช้สารเคมี และ/หรือการกระทำอื่น ๆ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อพื้นที่ รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ (climate change) ทำให้พื้นดิน น้ำเสื่อมสภาพ และเป็นสาเหตุหลักของการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity loss) ในระบบอาหารซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีทางเลือกไม่มากเมื่อต้องรับมือกับความเสี่ยงของการปลูกพืชผลที่ไม่ประสบความสำเร็จ ปัญหาดินเสื่อมสภาพ และปัญหาสภาพอากาศ ดังนั้น เพื่อให้การผลิตอาหารเป็นไปอย่างยั่งยืน มีคุณภาพสารอาหาร และมีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ ประเทศต่าง ๆ ควรร่วมผลักดันการใช้หลักความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร (Agrobiodiversity) ในการผลิตอาหาร ซึ่งคือ การสร้างความหลากหลายของพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ จุลินทรีย์ (micro-organism) และระบบนิเวศ (ecosystem)

ดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร (Agrobiodiversity index) เป็นเครื่องมือในการวัดความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร และระบุชี้วัดแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ระบบอาหารมีความหลากหลายและยั่งยืน โดยใช้หลัก ๓ ประการเป็นตัววัด ได้แก่

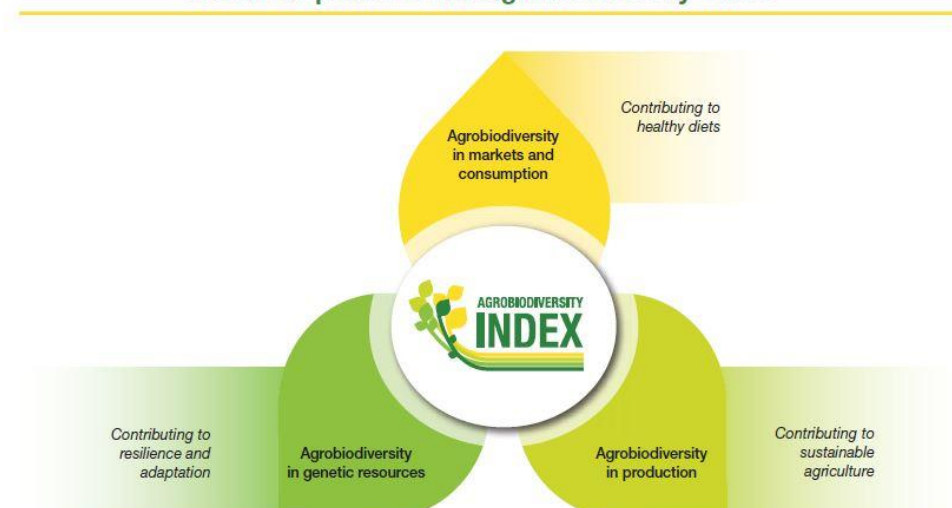
(๑) อาหารและตลาด (Diets and markets) บริษัท และประเทศมีแผนการอย่างไรในการสร้างความเชื่อมั่นว่าความหลากหลายทางชีวภาพของอาหารเป็นแนวทางสำหรับการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ (healthy diets)

(๒) ระบบการผลิต (Production systems) บริษัท และประเทศมีแผนการอย่างไรต่อการใช้หลักความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร สำหรับการผลิตอย่างยั่งยืน

(๓) ทรัพยากรพันธุกรรม (Genetic resources) บริษัท และประเทศมีแผนการอย่างไรต่อการใช้ความหลากหลายของทรัพยากรพันธุกรรมเพื่อการสร้างทางเลือกในปัจจุบันและอนาคต

ดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพจะทำหน้าที่ติดตามผลการปรับใช้หลักความหลากหลายทางชีวภาพว่า ตรงตามเป้าหมายที่แต่ละประเทศวางไว้หรือไม่ นอกจากนี้ การแจ้งรายละเอียดของมาตรการผ่านดัชนีดังกล่าวจะทำให้รัฐบาล นักลงทุน และบริษัทของแต่ละประเทศสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการเปรียบเทียบและเลือกแผนการที่ยั่งยืน มีคุณค่าทางโภชนาการในการสร้างความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร โดยสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.biodiversityinternational.org/abd-index/>

The three pillars of the Agrobiodiversity Index

ทั้งนี้ หลายประเทศได้เริ่มนำหลักความหลากหลายทางชีวภาพเกษตรปรับใช้ภายในประเทศ เช่น อินเดียและออสเตรเลีย มีความก้าวหน้าในการใช้ตัวชี้วัดเพื่อหาข้อมูลความหลากหลายของสินค้าบริโภค และเอธิโอเปียประสบความสำเร็จในการหาวิธีลดความเสี่ยงของความเสื่อมของระบบอาหารโดยใช้ความหลากหลายทางชีวภาพ การรักษาทรัพยากรพันธุกรรม ทั้งนี้ ยังไม่ประสบความสำเร็จด้านสารอาหาร เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยหลักที่จะเสริมให้การใช้หลักความหลากหลายทางชีวภาพประสบความสำเร็จคือ การจัดตั้งนโยบายของรัฐบาลแต่ละประเทศในการผลักดัน สนับสนุนให้ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ มีการส่งเสริม และทำงานร่วมกันด้านการบริหารจัดการ ลดการรบกวนถิ่นที่อยู่ของพืชและสัตว์ ซึ่งมีหลายบริษัทเริ่มใช้นโยบายดังกล่าว เช่น บริษัท Walmart บริษัท Marks and Spencer และบริษัท McDonald เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรร่วมหาแนวทางในการป้องกันการเสื่อมของพื้นดิน น้ำ อากาศ และป่าไม้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม แต่ยังเป็นปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงของอาหาร และสุขภาพของประชากรโลก ทั้งนี้ จะมีการจัดการประชุม 2020 UN Biodiversity Conference เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ ณ เมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน ประเทศจีน เพื่อหารือความร่วมมือระดับประเทศในประเด็นดังกล่าว